

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 8 maja 2017 roku (data nadania w Urzędzie Pocztowym), powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, że pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. ma zapłacić jej kwotę 152.634,30 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 października 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, iż żądana kwota stanowi nie-zapłaconą część wynagrodzenia za wykonane przez nią – w ramach umowy pod-wykonawczej – roboty budowlane, za zapłatę którego pozwana, jako inwestor, ponosi odpowiedzialność solidarną z generalnym wykonawcą. Dodała, że pozwana akceptowała ją jako podwykonawcę i że zapłaciła – na podstawie dyspozycji generalnego wykonawcy – część należnego wynagrodzenia, odmówiła jednak zapłaty pozostałej części bezzasadnie twierdząc, że przekracza ono wysokość wynagrodzenia, jakie wynika z zawartej przez nią umowy z generalnym wykonawcą.

Jako podstawę prawną żądania powódka wskazała przepis art. 647¹ § 5 k.c.

Uznając roszczenie za uzasadnione, a okoliczności faktyczne z nim związane za niebudzące wątpliwości, nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 25 maja 2017 roku Sąd Okręgowy w Łodzi orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty k. 104)

W sprzeciwie od powyższego nakazu pozwana, zaskarżając nakaz w całości, domagała się oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma pozwana przyznała, że generalny wykonawca zgłosił powódkę jako podwykonawcę robót przedstawiając zawartą z nią umowę, nie zgłosił jednak i nie przedstawił aneksów do tej umowy, przez co nie miała wiedzy o ich zawarciu i treści. Podniosła, że nigdy nie wyrażała zgody na zawarcie aneksów a wiedzę o nich uzyskała już po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

Niezależnie od powyższego pozwana stwierdziła, że powódka złożyła oświadczenie o braku wobec generalnego wykonawcy (wykonawcy) wymagalnych bądź nie-wymagalnych roszczeń związanych z wynagrodzeniem za cały okres realizacji umowy podwykonawczej, oświadczenie to zaś, w jej ocenie, było słuszne albowiem powódka przyjęła, że kaucja gwarancyjna nie jest elementem wynagrodzenia i nie podlega rozliczeniu w ramach odpowiedzialności pozwanej. W tym zakresie dodała, że zabezpieczenie w postaci kaucji gwarancyjnej nie było elementem wynagrodzenia powódki i nie może być oceniane w ramach reżimu jej odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy zgodnie z art. 647¹ k.c.

Już na marginesie pozwana zaznaczyła, że umowa z generalnym wykonawcą nie została zrealizowana w całości i że naliczyła mu karę umowną za zwłokę w wykonaniu robót. Podkreśliła też, że roboty powódki także zostały odebrane z opóźnieniem przez generalnego wykonawcę (wykonawcę).

Na koniec pozwana zakwestionowała wysokość roszczenia stwierdzając, że w żaden sposób nie jest ona uzasadniona, w szczególności brak jest wskazania w jaki sposób i na jakich zasadach doszło do pomniejszenia wynagrodzenia powódki.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k. 110-121)

W odpowiedzi na sprzeciw powódka podtrzymała swoje żądanie a stanowisko pozwanej oceniła jako bezzasadne. Stwierdziła, mając na uwadze owo stanowisko, że spór sprowadza się do oceny prawnej przesłanek i zakresu odpowiedzialności solidarnej inwestora za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy, a także charakteru kwot zatrzymanych z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Zauważyła, że inwestor nie może zwolnić się od przewidzianej w art. 647¹ § 5 k.c. odpowiedzialności wobec podwykonawcy powołując się na wykonanie swojego zobowiązania wobec wykonawcy, jako wynikającego z innego stosunku zobowiązaniowego. Nie może też zwolnić się od zapłaty całego wynagrodzenia należnego podwykonawcy powołując się na zapłatę całego wynagrodzenia wykonawcy. Ustalenia umowne między pozwaną a generalnym wykonawcą określiła jako irrelevantne dla ponoszenia przez nią odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia na jej rzecz. Z tych też przyczyn zaoponowała przeprowadzaniu dowodów zawnioskowanych przez pozwaną w sprzeciwie jako zbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Podsumowując okoliczności istotne dla odpowiedzialności pozwanej określonej w ww. przepisie, powódka stwierdziła, że generalny wykonawca zawarł z nią, jako podwykonawcą, umowę w formie pisemnej, że zgłosił ją pozwanej jako swojego podwykonawcę, że pozwana nie sprzeciwiła się jej udziałowi jako podwykonawcy przy realizacji inwestycji i że spełniła świadczenie na rzecz generalnego wykonawcy, którego rezultat wszedł w skład obiektu stanowiącego przedmiot świadczenia w ramach umowy o roboty budowlane.

Odnosnie zaprzeczenia przez pozwaną posiadania wiedzy o aneksach do ww. umowy powódka podniosła, że generalny wykonawca składał u pozwanej w toku realizacji inwestycji dyspozycje zapłaty wynagrodzenia na jej rzecz i każdorazowo załączał wystawioną przez nią fakturę i protokół odbioru robót, przez co pozwana wiedziała, że obejmowały one również prace zrealizowane na podstawie aneksów. Co więcej, pozwana dokonała płatności na podstawie otrzymanych dyspozycji zapłaty (a więc także za prace objęte aneksami) kwestionując wyłącznie swoją odpowiedzialność w zakresie kwot wynagrodzenia zatrzymanych jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy. Tym samym – według powódki – twierdzenia pozwanej o niewiedzy o aneksowaniu umowy są nieprawdziwe.

Powódka jednoznacznie wskazała, że dochodzone przez nią wynagrodzenie stanowi część wynagrodzenia zatrzymanego przez generalnego wykonawcę jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy. Zaznaczyła jednak, że nigdy nie przyjmowała, że kwota zatrzymana tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie stanowi elementu wynagrodzenia. Na uzasadnienie swojego stanowiska przytoczyła okoliczności faktyczne towarzyszące zawarciu umowy z generalnym wykonawcą oraz jej treść wspierając się przy tym stanowiskiem judykatury oraz zasadniczym stwierdzeniem, iż nie dochodziło do przeniesienia posiadania środków pieniężnych z niej na generalnego wykonawcę, a co za tym idzie, zatrzymane kwoty nie miały cechy kaucji gwarancyjnych, co do których pozwana mogłaby odmówić zapłaty twierdząc, że nie ponosi zań solidarnej odpowiedzialności na podstawie art. 647¹ § 5 k.c.

Za nie mającą żadnego znaczenia dla sprawy powódka uznała podnoszoną przez pozwaną okoliczność związaną ze złożeniem oświadczenia o niezaleganiu z płatnościami przez generalnego wykonawcę. Stwierdziła, że od złożenia owego oświadczenia generalny wykonawca uzależniał uregulowanie jakiejkolwiek należności na rzecz powódki argumentując, iż dopóki takiego oświadczenia nie złoży inwestorowi nie otrzyma środków na rozliczenie podwykonawców.

Na koniec powódka zaprzeczyła aby nie uzasadniła wysokości dochodzonego wynagrodzenia. Wskazała, iż wynika ono z zasady wzajemnych rozliczeń określonych w umowie zawartej z generalnym wykonawcą i uwzględnia dokonane przelewy, zarówno przez generalnego wykonawcę jak i przez pozwaną. Stwierdziła przy tym, iż obejmuje ono kwotę 118.351,83 złotych, odpowiadającą 70 % kwoty, która powinna zostać zatrzymana przez generalnego wykonawcę i ulec zwrotowi w ciągu 30 dni od daty odbioru końcowego jak i niedopłaty w wynagrodzeniu powstałe w wyniku zatrzymania przez generalnego wykonawcę zbyt wysokich kwot. Dla pewności przedstawiła wyliczenia obrazujące wynik będący podstawą żądanej kwoty, uwzględniając z jednej strony wysokość wynagrodzenia brutto wynikającą z wystawionych przez nią faktur VAT i wysokości zasadnych potrąceń przysługujących generalnemu wykonawcy

(z tytułu kosztów obsługi budowy, dodatkowych kosztów związanych z budową i wynagrodzenia podlegającego zatrzymaniu na okres gwarancji) – **2.017.813,79 złotych**, z drugiej zaś wartość otrzymanych przelewów – **1.865.179,49 złotych**.

(odpowiedź na sprzeciw k. 162-173)

Na podstawie wniosku pozwanej z dnia 11 kwietnia 2018 r., złożonym w trybie art. 84 § 1 i 2 k.p.c., Sąd zawiadomił o toczącym się procesie i możliwości wstąpienia do sprawy po stronie pozwanej w charakterze interwenienta ubocznego Syndyka masy upadłości (...) spółki z o.o. z siedzibą w W. i B. a.s. z siedzibą w P., jednakże wymienieni nie zgłosili swojego przystąpienia.

Pozwana wyjaśniła, że B. a.s. z siedzibą w P. i poprzednik prawny (...) spółki z o.o. z siedzibą w W. (...) spółka z o.o.) tworzyło konsorcjum spółek będące generalnym wykonawcą robót budowlanych, których część wykonała powódka jako podwykonawca.

(wniosek k. 224-226, e-protokół rozprawy z 31.08.2018 r. k. 258, potwierdzenia odbioru zawiadomień k. 256, 257a)

W dalszym toku procesu strony podtrzymały swoje żądania, twierdzenia i zarzuty.

Pozwana konsekwentnie twierdziła, że powódka nie wykazała podstawy jej odpowiedzialności określonej w art. 647¹ k.c., w szczególności nie wykazała, aby była jej znana treść aneksów do umowy o podwykonawstwo. Dalej też uwagę kierowała na złożone przez powódkę oświadczenia o nieposiadaniu żadnych wymagalnych i nie-wymagalnych roszczeń związanych z wynagrodzeniem za prace wykonywane w ramach zadania (...) oraz konsekwentnie podkreślała, że zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie było elementem wynagrodzenia powódki albowiem stanowiło kaucję gwarancyjną, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Później, do powyższych zarzutów pozwana dodała zarzut nienależytego wykonania przez powódkę umowy podwykonawczej, choć z zarzutem tym nie powiązała żadnych konsekwencji odnoszących się wprost do treści żądania. Podniosła jedynie, że naliczyła generalnemu wykonawcy karę za nieterminowe wykonanie robót objętych umową o roboty budowlane, do czego, tj. opóźnienia w wykonaniu robót, miała się przyczynić powódka, wysokość tej kary zaś przekroczyła kwotę zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązania.

Powódka do końca drobiazgowo i konsekwentnie wyjaśniała przesłanki ww. odpowiedzialności oraz sposób wyliczenia żądanej kwoty. Zakwestionowała zarzut nienależytego wykonania umowy twierdząc, że nie przekłada się on na zasadność dochodzonego roszczenia. Zwróciła uwagę, że (...)

z o.o. z siedzibą w W. uznał jej wiarygodność o wynagrodzenie będące przedmiotem pozwu i nie zgłosił wobec niej żadnego zarzutu, w szczególności zarzutu potrącenia z karą umowną. Dodała, że wiarygodność ta nie została zaspokojona w postępowaniu upadłościowym.

(pisma procesowe pozwanej k. 219-223, 369-371, stanowiska stron: e-protokół rozprawy z 31.08.2018 r. k. 258-259, e-protokół rozprawy z 21.08.2020 r. k. 450, e-protokół rozprawy z 30.10.2020 r. k. 471)

W toku procesu strony, za ich zgodą, zostały skierowane do postępowania mediacyjnego, jednakże nie doprowadziło ono do zawarcia ugody.

(protokół z przebiegu mediacji k. 364)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 lutego 2014 r. pomiędzy konsorcjum firm (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. i B. a.s. z siedzibą w P., jako Wykonawcą, a pozwaną (...) spółką z o.o. z siedzibą w Ł. (poprzednio (...) spółka z o.o.), jako Zamawiającym, została zawarta umowa na wykonanie robót projektowych, budowlanych

i wyposażenia wewnątrz w ramach projektu (...), obejmującego wykonanie budynku wraz z parkingiem nadziemnym wielopoziomowym do dnia 15 lipca 2015 r. za kwotę 27.333,764,20 złotych plus VAT, tj. kwotę 33.620,529,97 złotych brutto. Wskazany projekt miał być finansowany ze środków Unijnych rozdysponowanych przez (...) ((...)) a zawarta umowa była tzw. umową pod klucz, zawierającą wszystkie etapy realizacji inwestycji od jej zaprojektowania, wybudowania, wyposażenia w odpowiednie urządzenia i sprzęt oraz w tzw. testowania, czyli uruchomienia inwestycji i jej obsługi serwisowej przez okres 60 miesięcy, do tzw. odbioru ostatecznego. Na Wykonawcy ciążyło ryzyko prawidłowej i terminowej realizacji projektu, natomiast na Zamawiającym ciążył obowiązek nadzoru nad prawidłowym wykonaniem umowy oraz wypłaty wynagrodzenia zgodnie z jej postanowieniami.

(okoliczność bezsporna wynikająca z twierdzeń pozwanej zawartych w sprze-ciwie; nadto kopia umowy k. 203-206)

Następnie w dniu 20 listopada 2014 r. pomiędzy powódką (...) spółką z o.o.

z siedzibą w P., jako Wykonawcą, a (...) spółką z o.o.

z siedzibą w W., jako Zamawiającym, została zawarta umowa nr (...) o wykonanie robót budowlanych w ramach ww. projektu, obejmujących elewację aluminiowo-szklaną wraz z niezbędnym dociepleniem, elewację typu A. wraz z niezbędnym dociepleniem, siatkę typu sztywnego oczka 100 x 50 mm oraz ślusarkę aluminiową wewnętrzną i zewnętrzną w terminie do dnia 15 kwietnia 2015 r. za wy-nagrodzeniem ryczałtowym w kwocie 1.610.000 złotych netto plus VAT, tj. 1.980.300 złotych brutto (§ 9 i § 10). Przedmiot umowy miał być wykonany z materiałów i urządzeń powódki, za wiedzą i zgodą pozwanej (Inwestora). Powódka miała zapewnić Wykonawcy i pozwanej możliwość stałej kontroli prowadzonych robót oraz stosować się do wszelkich poleceń i instrukcji kierownika budowy oraz inspektora nadzoru. Miała też partycypować w kosztach utrzymania budowy, dostępu do zaplecza i mediów oraz ponosić koszty związane z utrzymaniem placu budowy poprzez wyrażenie zgody na obciążanie i potrącanie z każdej faktury kwoty stanowiącej 0,5% netto jej wartości (§ 3 i § 5).

Wynagrodzenie za wykonanie robót miało być wypłacane w częściach odpowiadających poszczególnym etapom zrealizowanego zakresu prac objętych przedmiotem umowy, na podstawie faktur częściowych VAT oraz faktury końcowej. Podstawą wystawienia faktury częściowej miał być podpisany przez kierownika budowy oraz inspektora nadzoru bez zastrzeżeń protokół odbioru częściowego. Po-dobnie miało być w przypadku wystawienia faktury końcowej. Należność miała być płatna w terminie 30 dni od doręczenia Zmawiającemu prawidłowo wystawionej faktury VAT (§ 11).

Powódka na wykonane prace udzieliła Zamawiającemu gwarancji i rękojmi na okres 60 miesięcy licząc od daty podpisania protokołu odbioru końcowego przed-miotu umowy przez Inwestora (§ 15).

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy stanowiła kwota odpowiadająca 10 % wynagrodzenia netto, tj. kwota 161.000 złotych potrącana przez Zamawiającego z każdej złożonej przez powódkę faktury VAT. Zabezpieczenie to miało służyć pokryciu wszelkich roszczeń wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, także z tytułu gwarancji i kar umownych. Zamawiający miał zwrócić powódce owo zabezpieczenie: 70 % w ciągu 30 dni od daty odbioru końcowego całej inwestycji i 30 % w ciągu 30 dni po upływie okresu gwarancji (§ 16). Umowa przewidywała możliwość wniesienia zabezpieczenia także w formie gwarancji bankowej lub polisy ubezpieczeniowej, jednakże powódka nie skorzystała z tych form (§ 16).

(umowa k. 30-41)

Na mocy aneksu nr (...) do ww. umowy z dnia 30 grudnia 2014 r. Zamawiający zlecił powódce wykonanie robót dodatkowych, co wiązało się z zapłatą dalszego wynagrodzenia w kwocie 46.141,92 złotych netto, tj. 56.754,56 złotych brutto. Jedno-cześnie strony ustaliły łączną wartość umowy i aneksu na kwotę 2.037.054,56 złotych brutto.

Z kolei na mocy aneksu nr (...) do umowy z dnia 15 kwietnia 2015 r. Zamawiający zlecił powódce dalsze roboty dodatkowe, co wiązało się z zapłatą dalszego wynagrodzenia w kwocie 42.646,07 złotych brutto i ustaleniem łącznej wartości umowy na 2.079.700,63 złotych brutto.

Podpisanie powyższych aneksów było poprzedzone negocjacjami stron związanymi ze zwiększeniem się zakresu prac Wykonawcy wynikającym ze zmian do projektu budowlanego. W przypadku aneksu nr (...) zwiększenie kwoty wynagrodzenia powódki miało oparcie w przygotowanej przez nią ofercie.

Zwiększenie zakresu prac w związku ze zmianami do projektu miało swoje formalne potwierdzenie w aneksie nr (...) do umowy z dnia 12 lutego 2014 r. podpisanej pomiędzy pozwaną a konsorcjum firm (...) spółka z o.o. i B. a.s.

(aneksy k. 44-46, protokoły z negocjacji wraz z ofertami k. 176-178, aneks nr (...) wraz z uzasadnieniem 214-215)

Pismem z dnia 16 stycznia 2015 r. (...) spółka z o.o. zgłosiła pozwanej powódkę jako podwykonawcę umowy o roboty budowlane z dnia 12 lutego 2014 r. „podlegającego ujawnieniu w rozliczeniach pomiędzy GW i Inwestorem” (Generalnym Wykonawcą a Inwestorem). Pozwana nie zgłosiła wobec tego zgłoszenia żadnego sprzeciwu.

(pismo k. 47)

Powódka wykonała prace objęte umową oraz ww. aneksami w okresie od 1 lutego do 13 listopada 2015 r. Przedłużenie wykonania prac nie było przez nią zawnione. Zamawiający nie nałożył na nią żadnych kar umownych tego tytułu (jak i jakiegokolwiek innego).

Wykonane prace były odbierane protokołami odbiorów częściowych, w oparciu o które powódka wystawiała faktury VAT. Ostateczny odbiór prac, w tym tych objętych ww. aneksami, odbył się w dniu 13 listopada 2015 r. w ślad za którym została wystawiona faktura końcowa. Do prac powódki Zamawiający nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń. W związku z pracami powódka wystawiła:

1. w dniu 2 marca 2015 r. fakturę nr (...) na kwotę 246.243,15 złotych brutto,
2. w dniu 31 marca 2015 r. fakturę nr (...) na kwotę 422.069,92 złotych brutto,
3. w dniu 30 kwietnia 2015 r. fakturę nr (...) na kwotę 498.632,93 złotych brutto,
4. w dniu 31 maja 2015 r. fakturę nr (...) na kwotę 152.283,99 złotych brutto,
5. w dniu 30 czerwca 2015 r. fakturę nr (...) na kwotę 212.911,12 złotych brutto,
6. w dniu 31 lipca 2015 r. fakturę nr (...) na kwotę 343.841,76 złotych brutto,
7. w dniu 27 listopada 2015 r. fakturę nr (...) na kwotę 203.627,67 złotych brutto.

Łącznie należności powódki wynikające z ww. faktur, także nie kwestionowanych przez Zamawiającego, wyniosły 1.690.740,28 złotych netto, tj. 2.079.610,54 złotych brutto i nie przekroczyły kwoty wynagrodzenia wynikającego z umowy, a określonej aneksem nr (...).

Z powyższych należności (...) spółka z o.o. potrąciła – zgodnie z warunkami umowy – kwotę 10.398,04 złotych z tytułu udziału powódki w kosztach utrzymania budowy oraz obciążyła ją dodatkowymi kosztami związanymi z budową w kwocie 676,50 złotych. Jednocześnie, będąc uprawniona do zatrzymania 10 % kwoty netto wynagrodzenia wynikającego z każdej z ww. faktur z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy miała prawo zatrzymać kwotę 169.074,03 złotych, z czego 70 % (118.351,82 złotych) miała obowiązek zwrócić po upływie 30 dni od daty odbioru końcowego inwestycji. Pozostałe 30 % zatrzymanej kwoty (50.722,21 złotych) podlegała zwrotowi po upływie 30 dni od upływu okresu gwarancji.

Na poczet należności z ww. faktur powódka otrzymała łącznie kwotę 1.865.179,49 złotych, przy czym część od (...) spółki z o.o. a część od pozwanej. Uwzględniając kwoty, którymi (...) spółka z o.o. miała prawo obciążyć

powódkę (10.398,04 złotych i 676,50 złotych) oraz kwotę, którą miała prawo zatrzymać jeszcze z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy (50.722,21 złotych) do zapłaty na rzecz powódki z tytułu wynagrodzenia pozostała kwota 152.634,30 złotych (2.079.610,54 zł – 10.398,04 zł – 676,54 zł – 50.722,21 zł – 1.865.179,49 zł = 152.634,30 zł).

(protokoły odbioru robót, zestawienia wartości wykonanych robót, faktury VAT, potwierdzenia przelewów k. 48-90, przesłuchanie powódki e-protokół rozprawy z 30. 10.2020 r. k. 470)

Pozwana na poczet należności powódki zapłaciła jej bezpośrednio:

1) w dniu 18 listopada 2015 r. kwoty 212.664,73 złotych i 95.073,64 złotych na poczet należności z faktury nr (...) (razem 307.738,37 złotych),

2) w dniach 4 i 7 grudnia 2015 r. kwoty 56.151,88 złotych i 125.602,89 złotych na poczet należności faktury nr (...) (razem 181.754,77 złotych).

Zapłata dwóch pierwszych kwot odbyła się na podstawie dyspozycji zapłaty wystawionej przez (...) spółkę z o.o. w dniu 23 września 2015 r., zapłata zaś dwóch ostatnich kwot na podstawie dyspozycji (...) spółki z o.o. wystawionej w dniu 30 listopada 2015 r. Zapłata ww. kwot objęła 90 % należności powódki wynikających z aneksów nr (...) do umowy podwykonawczej z dnia 20 listopada 2014 r. Pozwana miała świadomość, że płaci należności objęte aneksami. Wraz bowiem z ww. dyspozycjami otrzymała od (...) spółki z o.o. protokoły odbioru prac nr 6 i 7 obejmujące prace wynikające z aneksów.

Uprawnienie do wystawienia dyspozycji przez (...) spółkę z o.o. i obowiązek zapłaty należności przez pozwaną wynikał z porozumienia z dnia 14 października 2015 r. do umowy z dnia 12 lutego 2014 r. W porozumieniu tym wymienieni ustalili m.in., że w związku z roszczeniami zgłaszanymi pozwanej przez podwykonawców w związku z wykonaniem ww. umowy, w celu ustalenia zasad zapłaty wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawców oraz aby uchylić niepewność co do wzajemnych roszczeń, pozwana zapłaci wynagrodzenie bezpośrednio podwykonawcom w wysokości wskazanej przez (...) spółkę z o.o., z zastrzeżeniem ust. 3. Kwoty wypłacone przez pozwaną podwykonawcom miały pomniejszać płatność za fakturę końcową wystawioną przez spółkę na podstawie umowy (§ 2).

(potwierdzenia przelewów k. 82-83, 88-89, 154, 154v., dyspozycje zapłaty k. 91, 93-94, pismo pozwanej z 14.12.2015 r. k. 95, porozumienie k. 128-129, przesłuchanie powódki e-protokół rozprawy z 30.10.2020 r. k. 470)

Wobec braku zapłaty pozostałej części wynagrodzenia, pismem z dnia 11 kwietnia 2017 r. powódka, powołując się na treść art. 647¹ § 5 k.c., wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 152.634,30 złotych w terminie 5 dni od daty doręczenia wezwania. Pismo to doręczono pozwanej w dniu 18 kwietnia 2017 r. Tym samym termin zapłaty upływał w dniu 23 kwietnia 2017 r.

(wezwanie do zapłaty wraz z dowodem doręczenia k. 96-99)

Powódka jako zgłoszony pozwanej podwykonawca, podobnie jak pozostali podwykonawcy, złożyła oświadczenie, że Wykonawca konsorcjum (...) spółka z o.o. i B. a.s. zapłaciło jej całe wymagalne wynagrodzenie wynikające z umowy nr (...) w części dotyczącej faktur za wykonanie i odebranie elementów robót budowlanych zrealizowanych w oparciu o umowę zawartą pomiędzy pozwaną a konsorcjum w okresie od 1.04.2015 r. do 30.04.2015 r. i że z tytułu wykonania powyższego etapu nie przysługują jej wobec wykonawcy żadne wymagalne bądź niewymagalne roszczenia związane z wynagrodzeniem. Podobne oświadczenia, choć w odniesieniu do części stwierdzające brak zaległości z płatnościami za wykonane i odebrane prace, powódka złożyła w odniesieniu do prac wykonanych w okresach: od 1 do 28 lutego 2015 r., od 28 lutego do 31 marca 2015 r., od 1 do 31 maja 2015 r., od 1 do 30 czerwca 2015 r.

(oświadczenia powódki k. 130, 139, 209, 210, 212, 213)

Złożenie powyższych oświadczeń było warunkiem koniecznym dokonania przez (...) spółkę z o.o. zapłaty za faktury częściowe. Z drugiej strony były one konieczne aby pozwana mogła rozliczyć całość projektu ze środków (...).

(okoliczność bezsporna wynikająca z twierdzeń powódki, a nadto zeznania świadka B. W. e-protokół rozprawy z 10.05.2019 r k. 277)

Pozwana nie zapłaciła kwoty żadnej przez powódkę w wezwaniu z dnia 11 kwietnia 2017 r. (okoliczność bezsporna).

Postanowieniem z dnia 14 września 2017 r. Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie ogłosił upadłość (...) spółki z o.o. (noszącej już wówczas nazwę (...) spółka z o.o.) oraz wezwał jej wierzycieli do zgłoszenia w terminie 30 dni swoich wierzytelności.

Powódka zgłosiła swoją wierzytelność wynikającą z umowy nr (...), zmienionej aneksami nr (...) na łączną kwotę 229.820,51 złotych rozbijając ją na poszczególne kategorie zaspokojenia.

Syndyk masy upadłości oraz upadły uznali zgłoszoną wierzytelność w całości. Syndyk umieścił ją na liście wierzytelności stwierdzając, że znajduje ona potwierdzenie w księgach rachunkowych upadłego, a ponadto przyjął, że w zakresie kwoty 34.282,47 złotych stanowi ona niezapłaconą część wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych na podstawie ww. umowy i aneksów oraz wystawionych przez powódkę faktur, w zakresie kwoty 118.351,83 złotych stanowi ona 70 % podlegających zwrotowi kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy, w zakresie kwoty 50.722,21 złotych stanowi ona 30 % podlegających zwrotowi kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy i w zakresie kwoty 26.464 złotych stanowi ona odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych.

(kopia postanowienia k. 227, zgłoszenie wierzytelności k. 460-465, kopia listy wierzytelności k. 448)

Suma dwóch pierwszych kwot stanowi kwotę dochodzoną przez powódkę w pozwie.

Powódka w żadnej części nie została zaspokojona w toku postępowania upadłościowego.

(okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie złożonych przez strony dokumentów, choć niektóre z nich uznał za nieprzydatne do rozstrzygnięcia sprawy (np. dokumenty załączone przez pozwaną do pisma z dnia 20.03.2020 r. k. 372-443). Jedyne marginalne ustalenia zostały poczynione na podstawie zeznań świadka B. W. – byłego prezesa zarządu pozwanej oraz na podstawie przesłuchania powódki.

Z uwagi na treść dokumentów Sąd pominął zeznania świadka J. Ł.

i przesłuchanie pozwanej jako dowody nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy oraz oddalił – z tego samego powodu – pozostałe wnioski dowodowe pozwanej o prze-prowadzenie dowodu z zeznań innych świadków. Sąd uznał, że zeznania owych świadków miałyby charakter drugorzędny w stosunku do analizy dokumentów. To one bowiem charakteryzowały stan wzajemnych rozliczeń i kluczowe dla oceny zasadności roszczenia fakty.

Dokumenty, w oparciu o które Sąd dokonał ustaleń faktycznych nie budziły wątpliwości zarówno co do treści jak i swojej wiarygodności. Podobnie zeznania świadka B. W. i przesłuchanie powódki.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione i jako takie – co do należności głównej – podlegało uwzględnieniu w całości. Jedyne co do odsetek należało je częściowo oddalić mając na uwadze datę początkową od jakiej przysługiwały one powódce.

Na wstępie należy podkreślić, iż potwierdzenie znalazły wszystkie okoliczności faktyczne podane przez powódkę na uzasadnienie roszczenia, a nadto prawidłowo dokonała ona ich oceny przez pryzmat podstawy prawnej żądania. Bez znaczenia okazały się przy tym zarzuty pozwanej podważające skuteczność owego żądania. Na aprobatę w szczególności zasługują rozważania powódki poczynione w odpowiedzi na sprzeciw (k. 162-173) oraz w piśmie procesowym z dnia 7 września 2020 r. (k. 457-459).

Nie ulega wątpliwości, iż roszczenie powódki wynika z umowy o roboty budowlane. Taka bowiem umowa wiązała ją z (...) spółką z o.o., która z kolei, wraz z B. a.s., taką umową była związana z pozwaną.

Zgodnie z art. 647 k.c., przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Przepisy o umowie o roboty budowlane stosuje się również do robót wykonywanych przez podwykonawcę na rzecz wykonawcy.

Z kolei z art. 647¹ k.c. w brzmieniu aktualnym na dzień zawarcia umowy podwykonawczej, tj. w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności [(Dz. U. z 2017 r. poz. 933) – vide art. 12 tejże ustawy] wynika, że w umowie o roboty budowlane, o której mowa w art. 647, zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą), strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców (§ 1). Do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy (§ 2). Umowa, o której mowa w § 2 powinna być dokonana w formie pisemnej pod rygorem nieważności (§ 4). **Zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę (§ 5).**

Dla powstania solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy wobec podwykonawcy konieczne jest wystąpienie dwóch przesłanek:

- a) zawarcie przez wykonawcę z podwykonawcą umowy, której przedmiotem jest wykonanie robót budowlanych, przy czym wymaga się tu formy pisemnej pod rygorem nieważności i
- b) wyrażenie przez inwestora w sposób czynny (w tym wyraźny lub dorozumiany) albo bierny zgody na dojście do skutku tej umowy.

Zgoda inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy z podwykonawcą może być wyrażona w sposób bierny (milczenie) albo czynny, w ramach którego można wyróżnić sposób pisemny, ustny i dorozumiany. Wyrażenie zgody w sposób bierny objawia się brakiem zgłoszenia na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu. Przyjmuje się wtedy fikcję prawną, że inwestor zgodę wyraził. Przyjmując fikcję wyrażenia w sposób bierny zgody ustawodawca założył, że inwestor zapoznał się, a w każdym razie mógł się zapoznać z umową lub jej projektem i powinien mieć wiedzę o zakresie robót i wynagrodzeniu uzgodnionym z podwykonawcą (wyrok Sądu Najwyższego z 24.01.2014 r. V CSK 124/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 28.02.2013 r. I ACA 705/12 – opubl. L.). Drugi sposób wyrażania zgody (czynny) może przybrać różną formę. Inwestor może ją wyrażać w sposób wyraźny pisemnie lub ustnie albo poprzez inne zachowanie, które w sposób dostateczny ujawnia jego wolę (art. 60 k.c.). Może zatem nastąpić to poprzez czynności faktyczne, w sposób dorozumiany, np. poprzez tolerowanie obecności podwykonawcy na placu budowy, dokonywanie wpisów w dzienniku budowy, odbieranie wykonanych przez niego robót oraz dokonywanie podobnych czynności. Na tle art. 647¹ k.c. w

orzecznictwie ugruntował się pogląd, że zgoda inwestora może zostać wyrażona nie tylko przed zawarciem umowy podwykonawczej, w trakcie jej realizacji, ale także po jej zakończeniu, przybierając formę potwierdzenia (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18.12.2015 r. I ACa 1286/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6.02.2014 r. I ACa 997/13).

Powyższe pozwala przyjąć, że jeżeli inwestor, poprzez swoje zachowanie wyrażone na zewnątrz, w szczególności wobec wykonawcy i podwykonawcy, akceptuje fakt realizacji wyodrębnionej części robót budowlanych objętych umową z wykonawcą przez przedstawionego mu i jasno zidentyfikowanego podwykonawcę, to warunkiem powstania odpowiedzialności solidarnej inwestora i wykonawcy za wynagrodzenie należne podwykonawcy, o której mowa w art. 647¹ § 5 k.c., nie jest przedłożenie mu egzemplarza umowy podwykonawczej, jeżeli nie ulega wątpliwości, że inwestor mógł realnie zażądać okazania mu tej umowy, mógł zapoznać się z jej treścią oraz wyrazić swój ewentualny sprzeciw wobec powierzenia określonej części robót temu właśnie podwykonawcy. Oznacza to, że przy tzw. zgodzie dorozumianej inwestor nie może uchylać się od zapłaty za wykonane prace, zasłaniając się brakiem egzemplarza umowy generalnego wykonawcy z podwykonawcą (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 27.05.2015 r. II CSK 483/14, opubl. L.).

Następstwem zgody inwestora na zawarcie umowy między wykonawcą a podwykonawcą jest powstanie po jego stronie ustawowej, solidarnej odpowiedzialności za cudzy (tj. wykonawcy) dług. Istotą tej solidarności nie jest zobowiązanie inwestora do spełnienia świadczenia, a ponoszenie przez niego odpowiedzialności za spełnienie świadczenia przez wykonawcę. Odpowiedzialność ta – co wynika wprost z art. 647¹ § 5 k.c. – ograniczona jest do wynagrodzenia podwykonawcy od wykonawcy (wyrok Sądu Najwyższego z 16.04.2014 r., V CSK 296/13, opubl. L.).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy uznać, że spełnione zostały wszystkie przesłanki odpowiedzialności pozwanej, jako inwestora za zapłatę wynagrodzenia należnego powódce, jako podwykonawcy, od wykonawcy, tj. od spółki (...), a mianowicie:

- a) generalny wykonawca zawarł z powódką jako podwykonawcą umowę o roboty budowlane na piśmie i dokonał jej formalnego zgłoszenia pozwanej jako inwestorowi,
- b) pozwana nie sprzeciwiła się udziałowi powódki jako podwykonawcy przy realizacji inwestycji, także w zakresie prac objętych aneksami nr (...) akceptując je poprzez odbiór i częściową zapłatę wynagrodzenia bezpo-średnio na rzecz powódki (na podstawie dyspozycji zapłaty wystawionych przez generalnego wykonawcę),
- c) powódka spełniła świadczenie, którego rezultat wszedł w skład obiektu stanowiącego przedmiot świadczenia generalnego wykonawcy w ramach umowy o roboty budowlane zawartej z pozwaną.

Wobec powyższego odpowiedzialność pozwanej za zapłatę należnego powódce wynagrodzenia nie może budzić wątpliwości, tym bardziej, że niezasadny okazał się jej zarzut, iż nie miała wiedzy o zawarciu aneksów i ich treści i że nigdy nie wyrażała zgody na ich zawarcie, wiedzę zaś o nich uzyskała już po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji. Zarzut ten okazał się niezasadny skoro pozwana dokonała odbioru robót objętych aneksami i dokonała częściowej (w 90%) zań zapłaty, same zaś roboty wynikały ze zmian projektowych leżących po jej stronie jako inwestora (co potwierdził aneks nr (...) do umowy z 12 lutego 2014 r.). Pozwalało to przyjąć, że co najmniej w sposób dorozumiany zaakceptowała ona fakt wykonania robót dodatko-wych objętych aneksami. Powinna przy tym, wykonując prawidłowo nadzór inwes-torski, niezależnie od tego czy były jej przedstawione aneksy przed wykonaniem prac, orientować się co do zwiększonego ich zakresu.

Niezasadne, a tym samym nie niweczące odpowiedzialności pozwanej okazały się także pozostałe jej zarzuty, a mianowicie zarzut związany ze złożeniem przez powódkę oświadczeń o braku roszczeń związanych z wynagrodzeniem wobec generalnego wykonawcy, zarzut jakoby żądane wynagrodzenie stanowiło kaucję gwarancyjną, której powódka nie może się domagać od inwestora w ramach jego odpowiedzialności opartej na art. 647¹ k.c., zarzut związany z naliczeniem generalnemu wykonawcy kary umownej za zwłokę w wykonaniu robót i opóźnienia w wykonaniu robót

przez powódkę oraz zarzut braku uzasadnienia wysokości roszczenia powódki w związku z brakiem wskazania w jaki sposób i na jakich zasadach doszło do pomniejszenia jej wynagrodzenia.

Odnosząc się do zarzutu związanego ze złożonymi przez powódkę oświadczeniami o niezaleganiu przez generalnego wykonawcę z płatnościami należności wynikających z umowy podwykonawczej należy podkreślić, iż były one składane w określonym celu, a mianowicie w celu uzyskania od pozwanej płatności na rzecz (...) spółki z o.o. (§ 10 ust. 5 umowy z dnia 12.02.2014 r.) i dalej w celu uzyskania przez powódkę płatności za faktury częściowe. Z drugiej strony były one konieczne aby pozwana mogła rozliczyć całość projektu ze środków (...). Taka praktyka zresztą objęła nie tylko powódkę ale i innych podwykonawców działających na budowie (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30.11.2018 r. w sprawie I AGa 282/18 k. 294, 299-300).

W ocenie Sądu, okoliczność składania przedmiotowych oświadczeń (nota bene pozwana przedstawiła je w odniesieniu do wynagrodzenia za roboty wykonane tylko w okresie od 1 lutego do 30 czerwca 2015 r.) od nie mogła mieć więc znaczenia dla żądania powódki skoro wynagrodzenie z umowy nie zostało zapłacone w całości a generalny wykonawca zalegał z płatnościami a ponadto, wbrew temu co podnosiła pozwana, powódka nigdy nie przyjmowała, że kwota zatrzymana tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie stanowi elementu jej wynagrodzenia. W tym kontekście miała podstawy do uznania, że roszczenie z tytułu części zatrzymanego wynagrodzenia nie jest w momencie składania oświadczeń wymagalne a tym samym, że oświadczenia je obejmują.

Tu przechodzimy do kolejnego zarzutu pozwanej związanego z charakterem prawnym zatrzymanego powódce wynagrodzenia na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stanowiącego 10 % należności z każdej wystawionej przez nią faktury VAT.

Na wstępie należy wskazać, iż powódka nie wniosła – w myśl § 16 ust. 1 umowy z dnia 20 listopada 2014 r. – zabezpieczenia należytego wykonania umowy ani w postaci gwarancji bankowej ani w postaci polisy ubezpieczeniowej. Zabezpieczenie to stanowiło więc 10 % wynagrodzenia netto określonego w umowie (skorygowanego ostatecznie aneksem nr (...)), przy czym powódka nie wpłacała żadnej kwoty tytułem zabezpieczenia na rzecz generalnego wykonawcy ale wyrażała zgodę na nie-wypłacanie części należnego jej wynagrodzenia przez określony czas oraz na pokrycie z tego wynagrodzenia wszelkich kosztów niewykonania bądź nie-prawidłowego wykonania umowy (§ 16 ust. 2). Zatrzymane wynagrodzenie miało zatem pełnić funkcję zbliżoną do kaucji gwarancyjnej ale jednak nią nie było. Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie zapatrywanie Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 4 grudnia 2019 r. wydanym w sprawie I CSK 577/18 (opubl. L.), zgodnie z którym za kaucję gwarancyjną nie może zostać uznane zatrzymanie części wynagrodzenia należnego drugiej stronie, gdyż nie ma wówczas przekazania środków pieniężnych na rachunek uprawnionego z zabezpieczenia wykonania świadczenia; w odniesieniu do umów o roboty budowlane jest to pozostawienie części wynagrodzenia należnego podwykonawcom na rachunku wykonawcy z utrzymaniem jego odpowiedzialności wraz z inwestorem a także zapatrywanie Sądu Apelacyjnego w Łodzi wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 listopada 2018 r. wydanym w sprawie I AGa 282/18 (opubl. L.), zgodnie z którym, skoro powód nie wpłacał żadnej kwoty tytułem zabezpieczenia na rzecz zamawiającego, a wyrażał jedynie zgodę na czasowe niewypłacanie części należnego mu wynagrodzenia przez określony czas, zatrzymanie wynagrodzenia nie spełniało wymogów konstrukcyjnych umowy gwarancyjnej, skoro nie doszło do przeniesienia własności środków pieniężnych przez powoda na rzecz generalnego wykonawcy.

Powyższe zapatrywania, w powiązaniu z realiami niniejszej sprawy pozwalały przyjąć, iż zatrzymane przez generalnego wykonawcę środki stanowiły immamentną część wynagrodzenia powódki i nie miały charakteru kaucji gwarancyjnej, w związku

z czym powstało zagadnienie odpowiedzialności pozwanej, jako inwestora, na podstawie art. 647¹ § 5 k.c.

Wbrew kolejnemu zarzutowi pozwanej powódka w sposób jasny i czytelny zobrazowała sposób wyliczenia dochodzonej pozewem kwoty wynagrodzenia. Wyliczenie to znajduje potwierdzenie w załączonych do akt dokumentach. Szczegółowy sposób wyliczenia został przedstawiony w ustaleniach stanu faktycznego i nie ma powodów aby go powtarzać. Zresztą pozwana nie przedstawiła konkretnych zarzutów dotyczących ewentualnych

nieprawidłowości w wyliczeniu żądanej kwoty. Ta odzwierciedla zarówno postanowienia umowne jak i dokonane na poczet wynagrodzenia wpłaty. Tym samym były podstawy do zasądzenia na rzecz powódki całej żądanej kwoty 152.634,30 złotych.

Ostatni zarzut pozwanej, związany z naliczeniem generalnemu wykonawcy kary umownej za zwłokę w wykonaniu robót i opóźnienia w wykonaniu robót przez powódkę nie miał żadnego przełożenia na zasadność dochodzonego roszczenia. Dopóki bowiem, zakładając nawet, że z winy powódki doszło do opóźnienia w wykonaniu robót, generalny wykonawca nie złożył oświadczenia o potrąceniu własnej wierzytelności z tytułu kar umownych naliczonych z tytułu opóźnienia z wierzytelnością podwykonawcy z tytułu wynagrodzenia za roboty budowlane nie może dojść z tego tytułu do umorzenia wierzytelności podwykonawcy. Inwestor współodpowiedzialny solidarnie za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy nie może sam złożyć oświadczenia o potrąceniu wierzytelności podwykonawcy z tytułu wynagrodzenia z wierzytelnością przy-sługującą generalnemu wykonawcy wobec tego samego podwykonawcy z tytułu kar umownych i w konsekwencji nie może powoływać się wobec podwykonawcy na umorzenie jego wierzytelności na skutek potrącenia z wierzytelnością generalnego wykonawcy przysługująca wobec podwykonawcy.

W realiach niniejszej sprawy nie dość, że generalny wykonawca nie naliczył powódce żadnej kary umownej i nie złożył żadnego oświadczenia o potrąceniu to jeszcze uznał w całości jej wierzytelność w postępowaniu upadłościowym.

W konsekwencji brak jest możliwości powoływania się przez pozwaną na ewentualne opóźnienia powódki w wykonaniu przez nią robót.

Reasumując, w świetle dowodów przedstawionych przez powódkę nie zachodziły żadne wątpliwości co do odpowiedzialności solidarnej pozwanej z generalnym wykonawcą za wypłatę wynagrodzenia należnego powódce z tytułu wykonania robót objętych umową podwykonawczą z dnia 20 listopada 2014 r. i aneksami nr (...) a przy tym zachodziły podstawy do żądania tegoż wynagrodzenia przez powódkę w wysokości przez nią wskazanej w pozwie. Z tych też względów Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 152.634,30 złotych.

Owemu zasądzeniu nie sprzeciwiało się prowadzenie postępowania upadłościowego wobec (...) spółki z o.o. w W.. Skoro bowiem w postępowaniu tym powódka do dnia wyrokowania nie została zaspokojona a odpowiedzialność pozwanej ma charakter solidarny, powódka mogła od niej dochodzić całej niezapłaconej kwoty wynagrodzenia (art. 366 § 1 k.c.).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., zasądzając je od dnia 24 kwietnia 2017 roku, tj. od dnia następnego po upływie 5-dniowego terminu płatności zakreślonego w wezwaniu do zapłaty z dnia 11 kwietnia 2017 r., doręczonym pozwanej w dniu 18 kwietnia 2017 roku i oddalając powództwo w pozostałej części. Sąd zwrócił uwagę, że zobowiązanie inwestora wobec podwykonawcy do zapłaty wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę ma co do zasady charakter bezterminowy (art. 455 k.c.), a co za tym idzie termin jego spełnienia przez inwestora wyznacza skierowane do niego wezwanie do zapłaty (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2012 r., sygn. IV CSK 91/12, Lex; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 lutego 2014 r., V ACa 746/13, Lex; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 stycznia 2014 r. VI ACa 846/13, Lex). Inwestor nie odpowiada z tytułu odsetek za opóźnienie na podstawie umowy o podwykonawstwo; nie wiążą go terminy określone w umowie. Jego ewentualna odpowiedzialność z tego tytułu jest możliwa wtedy, gdy opóźni się ze spełnieniem swojego świadczenia. Ponieważ jego termin płatności nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, zastosowanie znajdzie przepis art. 455 k.c., z którego wynika, że świadczenie o charakterze bezterminowym winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu do zapłaty (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 czerwca 2017 r., V ACa 225/17, opubl. L.).

Skutkiem uwzględnienia powództwa było uznanie pozwanej za przegrywającą proces. Z tego względu zobowiązana była ona ponieść koszty procesu niezbędne do celowego dochodzenia praw wyłożone przez powódkę (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.). Powódka poniosła następujące koszty procesu: opłatę od pozwu – 7.632 zł, koszty zastępstwa procesowego ustalone w oparciu § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie – 5.400 zł i opłatę skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł.

Stosując tą samą zasadę, w oparciu o art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 210,00 zł tytułem wydatków pokrytych tymczasowo ze Skarbu Państwa. Powyższe wydatki były związane z kosztami podróży na rozprawę świadka B. W. (k. 283).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.

18.12.2020 r.